

,informal education' pa sicer najustrezneje prevedemo s ,priložnostno izobraževanje' in analogno temu ,informal learning' s ,priložnostno učenje' (glej opredelitev teh dveh izrazov).« (Op. cit., 46–47)

Gesla ,priložnostno učenje' v slovarčku nisem našel, je pa tam geslo ,priložnostno izobraževanje', v katerem lahko preberemo:

»Proces, ki poteka vse življenje, pri katerem vsak oblikuje stališča, pridobiva vrednote, spretnosti in znanje iz vsakodnevnih izkušenj, izobraževalnih vplivov in virov v svojem okolju, v družini, soseski, pri delu in igri, pri nakupovanju, v knjižnici in iz javnih občil.

Tudi vsakdanje učenje, neformalno izobraževanje.« (Op. cit., 54–55)

Zgornjim opredelitvam iz Unescovega slovarčka bomo dodali še nekaj lastnih analiz in opredelitev, ki imajo po mojem mnenju lahko razsvetljujoč učinek v pogledu razumevanja pojmov učenja in (predvsem) izobraževanja in njihovih vrst.

Štiri določila učenja

Učenja ne moremo ločiti od vpliva drugih ljudi, lahko pa razlikujemo oblike učenja glede na stopnjo usmerjevalnega nadzora nad učenjem. Tako lahko različne oblike učenja razlikujemo glede na vlogo učitelja in glede na tip korpusa znanja, ki ga je potrebno osvojiti.⁵

Učenje je lahko formalno ali neformalno. Formalno je učenje takrat, ko je kurikularno in ko ima učitelj dominanten nadzor nad učenjem (ali z drugimi besedami, učitelj je primarni delovalec). Če manjka vsaj ena od obeh značilnosti, je učenje neformalno. Kurikularno učenje poteka na podlagi kurikula. Bistven dela vsakega kurikula je vnaprej določen korpus znanja, ki ga morajo učenci osvojiti. Če ni takega vnaprej določenega korpusa znanja, ki ga mora učenec osvojiti v teku učenja, govorimo o nekurikularnem, se pravi priložnostnem (ali s tujko situacijskem) znanju in ustrezno o nekurikularnem, se pravi priložnostnem (situacijskem) učenju.

Neformalno učenje se deli na dve vrsti: kurikularno in priložnostno. Iz zgornjih opredelitev deduktivno izhaja, da imajo pri neformalnem kurikularnem učenju dominanten nadzor nad učenjem učenci (sicer imamo opraviti s formalnim učenjem). Pri priložnostnem učenju imajo lahko dominanten nadzor učenci ali pa učitelj.⁶ V prvem prime-

5 Cf. Livingstone, 2007: 203–207.

6 Eden od bralcev različice tega članka je kritično pripomnil, da je trditev, da imajo pri priložnostnem učenju nadzor lahko učitelji ali učenci, sporna. Trdi, da po doslej uveljavljenih definicijah velja (navajam njegove besede): »Priložnostno učenje praviloma poteka nenačrtovano, brez načrtnega vira učenja, torej tudi brez učitelja.« Vendar pa na ta ugovor odgovarjam, da je kritični bralec sam uporabil besedo *praviloma*. *Praviloma* pa ne pomeni niti vedno niti nujno. In samo to trdim tudi sam: pri